

IKÄIHMISTEN NEUVOSTON KOKOUSMUISTIO 1/ 2021

Aika:	27. tammikuuta 2021 klo 13 – 15 (Hybridikokous)	
Paikka:	Rauman kaupungintalo valtuustosali, Kanalinranta 3	
Läsnä:	Hiltunen Leea, pj	Rauman Kristilliset Eläkeläiset ry
	Antola Ulla	Eläkeliiton Lapin yhdistys ry (etä)
	Grundström Tuomo	Rauman Eläkeläiset ry (etä)
	Hannukainen Oiva	Rauman Eläkkeensaajat ry
	Johansson Leila	Rauman Rintamaveteraanit ry
	Jokila Keijo	Rauman Seudun Toimihenkilöt Pro ry
	Jumppanen Seija	Rauman Kansalliset Seniorit ry
	Koivu Anita	Rauman Seudun Senioriopettajat ry
	Leppikorpi Kalle	Kaupunginhallitus (etä)
	Lindström Tuuli	Rauman Sosiaali- ja terveystoimisto (etä)
	Malmivuori Reijo	Eläkeliiton Rauman yhdistys ry
	Ringbom Sinikka	Rauman Työkyvyttömyyseläkeläiset ry
	Sora Matti	Rauman Kunnalliset Eläkeläiset ry
	Toivonen Orvokki	Lapin Eläkkeensaajat ry
	Valtonen Seppo	Rauman Seudun Sotaveteraanit ry
	Helin Satu	Rauman Sosiaali- ja terveystoimisto (etä, poistui 14:05)
	Koponen Sirpa	Rauman Kunnalliset Eläkeläiset ry (vara)
	Luukkonen Johanna, kj.	Rauman kaupunki
	Lakaniemi Marja-Liisa, siht.	Rauman Sosiaali- ja terveystoimisto (etä)

1. Kokouksen avaaminen sekä läsnäolijoiden toteaminen

Puheenjohtaja Hiltunen toivotti jäsenet ja vierailijat tervetulleiksi. Vieraana kokouksessa olivat kaupunginjohtaja Johanna Luukkonen sekä sosiaali- ja terveystoimiala johtaja Satu Helin.

Kokous toteutettiin hybridikokouksena. Turvavälit ja kasvomaskit käytössä valtuustosalissa kokouksen ajan.

Todettiin kokouksen läsnäolijat paikalla ja etänä.

Puheenjohtaja mainitsi, että edellisen kokouksen 27.10.2020 on hyväksytty sähköisesti ja se on nähtävissä rauma.fi –sivulla.

Vietettiin hiljainen hetki pitkäaikaisen jäsenen Reino Kuromaan muistolle.

2. Vanhuspalvelujen johtaja Tuuli Lindström (liite 1.)

Lindström: Vanhuspalvelujen suunnitelman on päivitetty vuoteen 2025 ”*Oi niingon go-tonas- hyvinvointisuunnitelma ikääntymiseen ja ikääntyneille*”. Lindström on pyytänyt neuvostolta lausuntoa päivitetystä suunnitelmasta:

- Suunnitelma on kaiken kaikkiaan hyvä ja selkeä, asioita tiivistetty monelta taholta
- Seniorirannekkeen esille ottaminen suunnitelmassa positiivinen asia
- Neuvoston työvaliokunnan ja työryhmien mainitseminen tärkeä seikka
- Liikenneyhteyksien suunnittelun ja monikäyttöisyyden esilletuominen
- Oman alueen palveluiden mainitseminen tarkoituksenmukaista
- Liikunnan/ liikkumisen lisäämisen tärkeys mainittu -> kuljetuspalveluihin tulee panostaa, jotta järjestettäviin tilaisuuksiin on mahdollisuus osallistua.

Asuminen: Lindström totesi, että suunnitelmaan on tulossa muutoksia, tulevaisuuden näkymät ja kartoitus asumiseen liittyen, kohtaan 5 vanhuspalvelujen nykytila.

Helin: Esillä tulee olla laajemmin suunnitelmaa asumiskokonaisuuksista esimerkiksi Kortelan vuokra-asunnot ja Iltatuuli, joista ollaan oltu jo yhteyksissä. Marttilanmäen tulevaisuus asumiskokonaisuudessa Kaunisjärven hyvinvointikeskuksen valmistuttua ja lyhytaikaishoidon sekä päivätoiminnan siirryttyä pois Marttilanmäeltä.

Kuntoutus: Kotikuntoutus -> lääkinnällisen kuntoutuksen ja kotihoidon henkilökunta tehneet vuoden verran yhteistyötä. Asiaa tuotava vielä enemmän esille erityisesti nyt korona-aikana, esimerkiksi median kautta.

Arkikuntoutusmalli, jossa lääkinnällinen kuntoutus mukana, tapahtuu kotihoidon käyntien yhteydessä, joten siitä ei asiakkaille tule lisäkustannuksia, jollei käyntejä päätetä lisätä.

Covid19: Lindström totesi, että hän on tyytyväinen siihen ettei covid19 -tartuntoja ole ollut Rauman hoivakodeissa. Viikolla 2. on aloitettu rokotteiden anto ympärivuorokautisessa hoidossa olevien yksiköiden asukkaille sekä henkilökunnalle.

Lisäksi Lindström kiitti neuvostoa hyvästä yhteistyöstä ja aloitteesta vanhuspalveluiden arviointikoordinaattorin viran perustamiseksi, joka on nyt virkapaketissa, ja haettavissa parhaillaan kuntarekry:n kautta.

Sosiaali- ja terveystoimialan johtaja Satu Helin

Vuonna 2021 Rauman vanhuspalveluissa otettu käyttöön RAI-järjestelmä (Vanhuspalvelulaki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (980/ 2012)). Kunnilla on velvollisuus käyttää iäkkään henkilön palvelutarpeiden ja toimintakyvyn arvioinnissa RAI-arviointivälineistöä.

IKÄIHMISTEN NEUVOSTO

RAI-järjestelmä on tärkeä asia, joka on tarkoitettu systemaattiseen laadun ja toiminnan arviointiin sekä tueksi kehittämistyöhön. Se on standardoitu tiedonkeruun ja havainnoinnin välineistö, joka on tarkoitettu asiakkaan toimintakyvyn ja palvelutarpeen arviointiin sekä johtamiseen.

RAI-järjestelmä on lähtenyt liikkeelle hitaasti Raumalla ja Satakunnassa -> on hyväksytty Sote-rahoitushankkeeseen. Porin kaupungilla jo hyväksytty, jonka kanssa Rauma tekee yhteistyötä. Valmennustyö on käynnissä, joka on mittava järjestelmä.

RAI-vertailukehittäminen auttaa organisaatioita hahmottamaan oman organisaation kehittämiskohteet sekä alueet, joilla toiminta on vähintään yhtä hyvää tai parempaa kuin vertailukohteilla.

Neuvoston jäsen totesi, että RAI-kuntoutuksesta/ arkikuntoutuksesta on saatava selvitys omaishoitajille sekä muille ikäihmisten omaisille, mitä on tarkoitus tehdä/ mitä tarkoittaa. Asiaa on avattava suurelle yleisölle erilaisten tilaisuuksien muodossa.

Lopuksi Helin totesi, että suunnitelmaan tulee kirjata talousvaikutus, koska väestön osuus ikääntyä, jolloin kaupungin taloutta tulee ennakoida.

3. Toimintakertomus 2020 (liite 2.)

Ikäihmisten neuvoston toimintakertomus 2020. Todettiin hyväksytyksi.

4. Toimintasuunnitelma 2021 (liite 3.)

Työvaliokunta valmistellut toimintasuunnitelmaa 2021 neuvoston kokoukseen.

- Todettiin, että koronatilanteen vuoksi toimintasuunnitelman muutosmahdollisuus on olemassa. Neuvosto noudattaa tarkasti Rauman kaupungin ohjeistusta tilaisuuksien järjestämisessä.
- Toimintasuunnitelma on laadittu konkreettiseksi, jotta suunnitellut tilaisuudet saataisiin toteutettua edes pienryhmille, jalkautumalla kaupungin asuinalueille.
- Kaupunginhallitus myöntänyt vuodelle 2021 **10 000 euron** määrärahan neuvoston toiminnan tukemiseen ja tilaisuuksien järjestämiseen ikääntyville. Määrärahan käytöstä erillinen toimintastrategia, miten summa tullaan käyttämään -> toteuttamaan.

Toimintastrategia tulee olla selkeä ja konkreettinen. Vanhuspalveluissa on tärkeää että neuvosto sekä eläkeläisjärjestöt toimivat aktiivisesti ikäihmisten virkistystoiminnan ja erilaisten tapahtumien hyväksi. Viesti tulee mennä ikäihmisten korviin, jotta mahdollisimman moni kykenee hyötymään tilaisuuksista.

5. Kaupunginjohtaja Johanna Luukkonen

Kaupunginjohtaja painotti, että on tärkeää toimia ajoissa ikääntyvien asioita ajettaessa. Myös ikääntyvän pitää ennakoida tulevaisuuttaan, kuka hoitaa asioitani ja, mitä yleensä tarkoittaa se, että vanhenen = mitä on ikääntyvän ihmisen elämä.

Asuinolot tulee olla sellaiset, että iäkkäällä on mahdollisuus asua kotonaan loppuun asti niin, että hänen elämänsä on hänen näköisensä. Tilanteessa, jossa iäkäs ei enää kotonaan selviä on kuultava -> viranomaisen ääntä – omaisen ääntä – omaa ääntä, mutta jokaisella on mahdollisuus säädellä omaa elämäänsä niin kauan kuin mahdollista. Verkostoitumisen tärkeys korostuu.

Elämään vaikuttaa myös erilaiset elämän tilanteet ikääntyessä. Yksinäisyys on suuri ongelma väestössä. Miten saada yhteys ikäihmisiin? Suunnitelmien sekä tekemisien on oltava konkreettisia!

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Kalle Leppikorpi

Lindströmin esittämä suunnitelmamateriaali hyvä.

Tulevaisuudessa neuvoston varauduttava edunvalvontaan -> kuntapäätäjät laitettava syyniin. Tärkeää on ikäihmisten palvelujen kehittäminen, neuvosto mukaan osallistamaan päätöksentekoon.

Rauman kaupungin strategia 2021/ talousohjelman kakkososa, mitä ikäihmiset ja neuvosto siihen haluavat, sisältää neljä isoa linjausta, jotka ohjaavat kaupungin toimintaa ja kehittämistä. Neuvoston rooli tulee kasvamaan edunvalvontatyössä.

Suuri ongelma on ikäihmisten yksinäisyys. Seniorirannekkeen tavoite on aktivoida entistään ikäihmisiä. Neuvoston tehtävä on pohtia, miten varoja tullaan hyödyntämään eri asuntoalueilla järjestettävillä tapahtumilla. Erityisen huomion saa ne ikäihmiset, jotka eivät suurempiin tilaisuuksiin osallistu. Tapahtumat tulee olla myös teematettuja.

Osallistuva neuvoston edustaja hallintokunnassa olisi tulevaisuuden suunnitelmissa.

6. Työvaliokunnan kokous 11. tammikuuta 2021 muistio (liite 4.)

-tiedoksi neuvostolle työvaliokunnan muistio

7. Muut asiat

1) Aloitteet / ehdotukset

- **Työvaliokunta esittää aloitteen** laatimista psykogeriatrasta hoitoa vaativien asiakkaiden perhekodin tai muun kodinomaisen asumisyksikön perustamisesta Raumalle. Hoitopaikkojen puute on todettu suurena ongelmana kautta linjan.

Mielenterveysongelmien (mielenterveys- ja päihdeongelmat kulkevat yleensä rintarinan) kanssa kamppailevat asiakkaat putoavat pois erikoishoidon piiristä ja jäävät ilman heille suunnattuja palveluja täytettyään 65 vuotta. Mielenterveyskuntoutukseen tulee panostaa koko eliniän. Mielenterveys- ja päihdeasiakkaat täyttävät vaativan erikoishoidon tason, tämän vuoksi hoitajilla tulee olla tarvittava ammattitaito, jotta mahdollisimman hyviin hoitotuloksiin päästäisiin.

Ikäihmisten neuvosto päätyi tekemään aloitteen psykogeriatrasta hoitoa vaativien asiakkaiden perhekodin tai muun kodinomaisen asumisyksikön perustamisesta Raumalle, jotta heidän elämänlaatussa ja hoitonsa olisi heille tarkoituksen mukaista ja ammattitaitoista.

Tuuli Lindström huomautus! Huoli-ilmoituksissa tämä asia tulee usein esiin. Jos ilmoituksen kohteella on synnynnäinen kehitysvamma (+65 –v.), nousee esiin kysymys, onko hän vammaisen vai vanhus. Vanhus- ja vammaistyön mahdollinen yhteistyö olisi hedelmällistä näiden asiakkaiden kohdalla.

- **Aloite-ehdotus työvaliokunnalta** yhteistyöstä eri toimijoiden kanssa ikäihmisten ravitsemukseen liittyen.

Terveellisen ravitsemuksen esilletuominen juuri kotona asuville ikäihmisille on yksi hyvin tärkeä asia: mikä ikääntyneiden syömisessä ja ruoan laadussa on tärkeää.

Palveluasunnoissa ravitsemusasia on kunnossa. Ruokailutottumukset ovat usein hyvin yksipuolisia ja niukkoja.

Asia on hyvin tärkeä ja ajankohtainen. Hyvällä ravitsemuksella voidaan siirtää sairauksia. Lihasmassa vähenee ikääntyessä ja lihaskatoa voi olla, vaikka painoa olisi paljon. THL:N ruokasuositus antaa ohjeet hyvän ravitsemustilan ylläpitämiseen, iäkkäiden ravitsemustilan määrittämiseen ja seurantaan sekä ravitsemushoidon toteuttamiseen. Julkaisussa kerrotaan ikääntyneiden ravitsemuksen erityispiirteistä ja kuvataan hyviä käytäntöjä huomioitavaksi palvelujen kehittämisessä.

Sihteeri ollut yhteydessä K-Supermarket Arenan kauppias Haaralaan, joka on kiinnostunut tekemään yhteistyötä neuvoston kanssa. Yhteistyötä jalostetaan ja suunnitellaan toteutusta yhteistyön merkeissä, kuten markkinointia ravitsevista, edullisista tuotteista ikäihmisille tiedotuslehdessä Satakuntarinki – Satakuntaviikko – Raumalainen.

Ikäihmisten neuvosto esitti valmisteluun työvaliokunnalle seuraavat ideat:

1) Kokkikoulu/ ravitsemusterapeutti kaupungin puolesta. Eläkeläisjärjestöt mukaan. Tilavuokrat kaupungin kiinteistöltä

2) ”Seniorisumppi” –kahvilan perustaminen yksinäisille ikäihmisille. Pienryhmissä koontuva, matalankynnyksen paikka. Ennaltaehkäisevää toimintaa.

Leppikorpi piti ajatusta hyvänä. Maauimalan ja liikuntatoimen yhteistyö (aamu-uintia, kävelyä, pyöräilyä sekä kahvilatoimintaa) neuvoston ideoimana erikuntoisille ikäihmisille. Nuorisovaltuuston kanssa tehtävä yhteistyö tilaisuuksien järjestämisessä.

3) Ikäihmisten neuvoston toimintasääntö sekä neuvoston kokoonpano

Neuvosto pitää tärkeänä, että kaikista alueella toimivista (13) eläkeläisjärjestöstä nimitään jäsen Ikäihmisten neuvostoon.

Seurakunta mukaan neuvoston toimintaan. Ikäihmisten neuvosto ehdottaa toimintasääntöön lisättäväksi seurakunnan edustajan nimeämistä jäseneksi neuvostoon.

4) Lausuntopyyntö Rauman kävelyn edistämisen strategia/ Kävelyn edistämisen loppuraportti (liitte 5.)

Rauman kävelyn edistämistrategialle myönnetty liikkumisen ohjauksen valtionavustusta helmikuussa 2020. Strategiaa on laatinut Rauman kaupungin toimeksiantona Sitowise Oy ja laadintaa on kuluvan vuoden aikana ohjannut poikkihallinnollinen työryhmä, johon kuuluivat Rauman kaupungin aluepalvelut, liikuntapalvelut, kaavoitus, viestintä ja matkailu sekä Traficomien edustus.

Strategia valmistui vuoden 2020 lopussa ja Kaupunginhallitus päätti 21.12.2020 kokouksessaan, että strategiasta pyydetään lausunnot vielä erikseen Ikäihmisten neuvostolta, Vammaisneuvostolta sekä Nuorisovaltuustolta 28.2.2021 mennessä.

Sovittiin, että lausunnon laatii työvaliokunta kokouksessaan 12.2.2021.

8) Tiedotettavat asiat

- Tiistai 11.05. ”Kuntokipinä” -tapahtuma Lapin Linnavuoressa päästään todennäköisesti toteuttamaan. Tilaisuudessa tutustutaan uusiin kuntoportaisiin ja alueen liikuntamahdollisuuksiin. Ohjaajiksi tapahtumaan tulossa Kuntokipinä ky:n kunto-ohjaajat. Tiedustellaan lähempänä Kivikylän palvaamolta ja kahvila Pyörniltä mahdollisuutta tulla huolehtimaan tarjoilusta
- Neuvosto tulee osallistumaan pyydettyäessä Rauman kaupungissa tapahtuviin erilaisiin tapahtumiin ja tilaisuuksiin kulttuuri- ja senioriviikoilla. Toiveissa toteuttaa peruuntuneet vierailukäynnit naapurikuntiin.
- Media: Raumalainen lehden *Omat jutut* –palstaalle tekstiluonnos 02/2021 loppuun mennessä. Rauma –lehteen teksti viikolla 6. Aikaisemmat tekstit laatineet työvaliokunta, Anita Koivu sekä Sinikka Ringblom.
Sama kokoonpano laatii tekstiluonnoksen jäsenten mielipiteet ja kommentit mukaan tekstiin.

9) Seuraava kokous

Perjantai 12. helmikuuta 2021 klo 13 työvaliokunta kokoontuu, jolloin ehdotetaan seuraavaa neuvoston kokousta.

10) Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15:10.

Muistion laati

Marja-Liisa Lakaniemi

Sihteeri